

Nro. 27.

A' FELSŐ CSASZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Pénteken Apilis 2-dik napján 1813-dik
estendőben.

B é t s.

Cs. K. Feldmarschal Hertzeg *Schwarzenberg*, a' Frantzia Cs. udvarhoz rendeltetve lévő Austriai Követ, a' mult Vasárnap éjjel útnak indult *Páris* felé.

H á m b u r g.

Orosz Császári Oberster Báró *Tettenborn* egy Orosz sereggel, Mártzius 18-dikán déltájban *Hamburg* városába bémarschirozott, 's a' véghetetlen és megszámlálhatatlan sokasággal tolyongónéptől örvendező kiáltozások között fogadatott. *Hamburgnak* és *Lübecknek* kultsaikat elküldötte *B. Tettenborn* a' fő vezérhez Gróf *Wittgenstein*-hoz *Bertinbe*, a' ki azokat azonnal tovább indította *Kalisch* felé a' Császárhoz.

C c

A' Gróf *Wittgenstein* parantsolatjából kihirdette Báró *Tettenborn* Mártz. 19-dikén Hamburgban, hogy az Anglusokkal való kereskedés ezen naptól fogva ismét szabad, és mind azok a' Hamburgi lakosok, kiknek arra külömben jussok van, minden megháborittatás nélkül folytatják mind azokkal a' nemzetekkel való kereskedéseiket, a' kiknek az Orosz birodalommal háborujok niutsen. Egy más hirdetésében meghívja a' nevezett Oberster a' Hamburgi lakosokat és a' vidékbélieket, hogy minden a' féle vagyont, pénzt és egyebet, a' mi a' Frantzia Státus tulajdona, és valakinél akár mi szín alatt eldugva van, haladék nélkül jelentsék - bé. Három kereskedő hajók, mellyek fával voltak terhelteve, és egy posta hajó levelekkel, még az nap' eleveztek Anglia felé.

A' *Hamburgi* újság (melly ezen városnak a' Frantzia birodalomhoz lett tsatoltatásától fogva új formában járt) ismét vissza kapta a' maga régi formáját, és Mártz. 19-dikétől fogva ismét a' maga régi *Hamburgischer unparteiischer Correspondent* neve alatt jár.

Azt jegyzik - meg a' Mártz. 23-dikén indúlt Berlieni újság levelek, hogy Oberster Báró *Tettenborn* az első Deputatziót, mellyet az eddig fennállot Municipalitas (Magistrátus) küldöt volt eleibe, el nem fogadván, oly válaszszal küldötte vissza, hogy ő tsak a' *Szabad Hamburg* várososa Magistrátusával fog alkudozni; meyhez képeest az eddig való Municipalitas a' maga hivatalát még Mártz. 17-dikén haladék nélkül letévé, a' régi Tanáts a' maga hajdoni méltóságába vissza állott. A' Polgármester *Abend*

rólh, még az Orosz seregeknek béérkezésük előtt minden közönséges épületekről önként leszede-
tett minden Frantzia homlokírásokat (inscriptio-
kat).

A' *Berlini* levelekben olvassuk, hogy az Orosz seregeknek *Hámburgba* lett bémeneteleket egy heves öszszetsapás előzte meg, a' melly az Oroszok és azon Frantzia tsoportok között törtéot, a' mellyek az Oszályos Generális *Morand* vezérése alatt a' Svékusok Pomeraniájából jöttek vissza az *Albis* felé. Ezen Frantzia tsoportok 2500 emberekre tételnek; 16 ágyújuk volt. Midőn Generális *Morand* ezekkel *Möllen* városához megérkezett (*Möllen* *Lübeck* és *Lauenburg* között esik), már akkor *Oberster Tettenborn Lauenburgnál* állott az *Albis* mellett, mellyet Gen. *Morand* eszébe vevén, jónak találta azon a' napon (Mártzius 15-dikén) *Möllennél* megmaradni, és a' következett éjjel *Hamburg* felé közelíteni. *Bergedorf*ig érkezvén, itt a' *Hamburgból* eljött katona tartalékokat és vámosokat elől találta, 's magát ezekkel öszszatsatolta, azután feljebb *Lauenburg* felé egy óra távolságra *Escheburgot* 500 emberekkel és két ágyúkkal elfoglaltatta. *Bergedorf*tól fogva, a' hol maga állott Gen. *Morand*, csak éppen egy szoros általmenetel találta-
tik *Escheburgig*, melyhez telyességgel hozzá nem férhet a' lovasság; ezen szoros úttól fogva pedig egész az *Albis* partjáig tsupa motsarak és sipedékek fedik az egész vidéket. Ezen környéket tehát igen jónak találta Gen. *Morand* arra, hogy itt magát megfészkelje 's az ellenség lovassága ellen védelmezhesse. Öszsze találkozván néhány

előre küldetett Kozák Regementek a' Gen. Morand seregével, az önként vállalkozó Kozákok leszállottak lovaikról, és úgy tüzeltek egyenként elszéledve a' Framziákra, a' kik ellenben kártsokkal köszöntötték őket. Hanem az alatt egy más Kozák csapat odalfélt küldetettvén el Bergedorf felé, ez ott a' szélső Fr. csoportokat egész adáig vissza nyomta, melyhez képpést Gen. Morand, két oldalról látván megtámadni látni seregeit, arra határozta magát, hogy által költözzék az Albis bal pártjára. E' történet Zol-*lenspiecker* nevű szegernél, a' hol az által járó van az Albison, Ezen történeteket követte Mártz, 18-dikán az Oroszoknak *Hámburg* várossába lett, nevezetes ceremóniával tartatott bemeneteljek.

Ugyan ezen Berlíni levelek szerint azon postahajón, a' melly az Oroszok' *Hámburg* ba lett bemenetelének hírével *Londonba* küldetett, egy Kozákok is küldöttek által az Oroszok oda, hogy valósággal meggyőződjenek az Anglusok, *Hámburg* városának elfoglaltatása felől.

Prusszia.

Berlin, Mártz. 23-dikán. — „*Hámburg* városának az Orosz seregek által Mártz. 18-dikán történt elfoglaltatása, itt Berlinben tegnáp 100 ágyúlövések által innepeltetett-meg és hirdettetett. ki. A' mulató keriben nagy katona parádét és istentiszteletet tartottak az Orosz seregek.“

Ugyan csak a' Berlíni levelek említik, hogy a' mint beszéltek, a' Kozákok már *Bréma* városának szomszédságában is mütogatni kezdeték volt magokat.

Prussziában, minekutánna az önként vállalkozóknak seregeik orgainzaltattak, már most

közönséges *Insurrectio* (Landwehr, Landsturm) is hirdettett-ki, a' melyről ilyen Királyi *Proklamáció* jött ki Martzius' 17-dikén a' Breszlai újságban: —

„Egy még szemünk előtt álló példa megmutatá, hogy az isten a' maga különös oltalmazása alá veszi azokat a' népeket, mellyek a' magok Fejedelmekbe semmi nehézségekre nem ügyelő bizodalmat helyheztetvén, a' hazát minden idegen elnyomattatás ellen áthatatos erővel és iporkodással oltalmazzák. —

Prusszusok! a' kik erre a' nevezetre méltók vagytok, osztozzatok ezen érzékenységben. Ti is ohajjátok az idegen elnyomattatás alól való szabadulást. Felindulással szemlélem én ennek bizonyosságát, abban a' buzgóságban, a' mellyel minden rendbéli ifjaink fegyverhez kapván seregeimnek zászlók alá futnak, abban a' készségben, a' mellyel koros embereink, a' veszedelmeknek telyes megvetésével magokat a' katonai szolgálatra elajánlják, és azokban az aldozattételekben, mellyek által minden rendű, korú, és nemű lakosaink a' magok hazafiúi szeretetjüket bizonyítják. —

„Egy bátorsággal eltelt ármádánk áll a' mi győzedelmes és hatalmas szövetségeseinkel egyetemben készen, arra, hogy ezen iparkodásainkat elő segítse. Függetlenségünkért 's a' nép' bétületieért fognak ezek veredni: de a' melly célok közzüi csak úgy lehet elérnünk mindkettőt, ha a' hazának minden fiai osztozni fognak ezen szabatságért és bétületért való tusakodásban! —

„Pruszsusok! Szükséges ezen célunknál elérésire, hogy közönséges insurrekziót hirdessünk és szervezzünk leg nagyobb sietséggel mellyet én ezennel meg is parantsolván, azt el intézem önön magam. Az időnek rövidsége nem engedi, hogy a' felől hűséges rendjeimmel elővaló tanácsot tarthassak. A' felkelés szerveztetése azonközben tartományainknak erejekképpent intéztetett-el. Sietségre van szükségünk Egyenélyen mindenenk kiműtathatják itt a' magok jó indulatjokat. Igaz jussal bizakodom hozzájuk. —

„A' hazáért, a' függetlenségért, betsületért, önön vagyonaért, mindent el fog az én népem ebben az utolsó határozású tusakodásban követni, hogy régi hírét nevét, mellyet a' mi őseink véreknék kiontásával szereztek, meg oltalmazhassa. —

„Azt ellenben, a' ki holmi semmi fogások alatt, 's testének erőtlensége által nem akadályoztatván, magát ezen közönséges intézet alól kivonni iparkodna, ne csak a' törvényeknek büntetése, hanem mind azoktól való megvetetés lépje meg, a' kik azért, a' mi az ember szemé előtt szent és betsületes, életjüket is feláldozni készek. Az én ügyem az én népemnek, és minden Európai jó gondolkozású embereknek ügye. —

„Friedrich Wilhelm.

Breszlau, Mártz. 23-dikán. A' mái nap valamint ezen városra úgy az egész tartományra nézve innepi nap vala itt, minthogy ma indultak ki innét a' tsatázó mezőre minden ez ideig itt tartózkodott seregeink, 's azért is kiváltképpen,

hogy azok az ifiak, a' kik a' haza' védelmezésére önként elajánlották magokat, azon' Batalionoknak elején mentek, a' melyikhez kiki rendeltetve van. Reggeli 9 órakor minnyájok kimarshiroztak a' *Schweidnitz* felé nyíló kapú eleibe, a' hol a' Papok szívreható beszédeket tartottak hozzájuk, és áldást mondtak réájok; 's azután az egész sereg katonaparádéval által marschirozván a' városon, tovább folytatta útját a' cél felé. Ezen ceremóniák véghetetlen néző, 's együtt buzgólkodó sokaságnak jelenlétében mentek véghez. Minden harangok zúgtak."

D a n t z k a.

A' Königsbergi újságszerént az az Orosz sereg, a' melly *Dantzkat* körül vette, egy közönséges nagy *reconoscírozást* tett Martzius 5-dikén. Az Orosz tsapatok egész a' *Bischofs-* és *Hagelsberg* nevű hegyekig elő rohantak, a' hol a' *Dantzkat* oltalmazó főbb erősségek találtattak, a' mellyekről hathatós ágyú-tűz által fogadtattak. Az őrző sereg is kiűtött egész erővel, 's kemény verekedés támadván, mind két rész nem kereset vesztett. Az Oroszok el is fogták némány *Frantzia* tiszteket és közembereket. Körül nézván e'szerént az Orosz vezér a' környűl állásokat, a' mellyekre szüksége volt, vissza jött seregeivel a' maga előbbeni tányájába.

Warschawi Nagy Hertzegség.

Az Oroszok nagy szorgalmatossággal ronják *Warschau* erősségének *Prágának* bástyáit. Némány ezer ember dolgozik ott minden nap. — Az egyik erősség alatt sok munitziót találtak eldugva az Oroszok, mellyet a' Lengyel seregek hogytak ott hátra.

Frantzia Birodalom.

A' *Génuai* újságban olvassuk, hogy ott Márzius 12-dikén 15 személyeket, a' kik azzal vádoltattak, hogy özszeesküvén, a' *Génuai* né-

pet felzendíteni 's az Országlás' módját megváltoztatni iparkodtak, ítélőszék eleibe állítván, ötön közülök halálra ítéltettek, kiknek neveik ezek: *Pietro Viala*, *Domenico Muzzardo*, *Alberto Sommariva*, *Bartholomeo Mazzolini* és *Giovanni Battista Bottino*. A' többek szabadon bocsáttatak. Azt jegyzi meg az újságíró, hogy semmi nevezetes ember nem volt az öszi-szezeskűvés tagjai között; *Viala* kormáros inas, *Muzzardo* és *Bottino* kovátslegények, *Sommariva* pátrikárius inas, 's a' többek is csak ilyen formarangú emberek voltak.

Északi Amerika.

A' szárazon ismét nagy szerentsetlenség érte az Amerikai egyik armádát, a' melly történetről igen keserves panaszolkodás fordult elő a' *Ney-Jorki* újságban Febr. 10. dikén. Gen. *Harrison* sok fáradsággal annyira előnyomult vala, hogy csak vizek által választatott-el az ellenséges seregtől, de a' mellyek befagyva voltak. Legelől állott Oberster *Lewis* 800 emberekkel; ennek segítségére Gen. *Winchester* is előre küldetett 250 emberekkel, a' melly szerint valami 1000 emberekből állott az előljáró sereg. Mi okozta a' nagy vigyázatlanságot, nem tudják, de igaz az (azt írja a' nevezett újság) hogy oly módon meglepték, Jan. 22. dikén viratta felé valami 1000 Indusok és 300 Anglusok 8 ágyúkkal az Amerikai előljáró tsapatot, hogy az, ágyúszó által költetett-fel az álmából. Generális *Winchestert* magát is össze darabolták a' vad indusok, és igen kegyetlenül bántak véle. A' koponyáját a' hájával együtt a' fejének egyéb részétől elhasítván, mint győzedelmi jelt elvitték magokká. Tsak néhány ember szaladhatott-el. Mi történt Oberster *Lewissel*, niég nem tudták.

Leg újabb újságok.

Ezek ma tsak enyiből állanak, hogy a' *Szászoniai* szélekről érkezett levelek szerint az Orosz seregek az *Albis* vizén néhány pontokon álltalmentek, a' melly pontok között *Mörschwitz* (*Misnián* alól) és *Schandau* neveztetnek meg.